

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Skrzypce historyczne	Punkty ECTS:	46
Koordinator przedmiotu:	Mikołaj Zgólka	Ilość godzin:	120
Wydział:	Instrumentalistyki, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne
Kierunek:	Historyczne Praktyki Wykonawcze	Profil studiów:	ogólnoakademicki
Specjalność:	Skrzypce historyczne	Język:	polski/angielski/niemiecki
Poziom studiów	Studia II stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy
Umiejscowienie w planie studiów:			
Semestr I:	30 godzin, egzamin, 9 ECTS	Semestr II:	30 godzin, egzamin, 9 ECTS
Semestr III:	30 godzin, egzamin, 10 ECTS	Semestr IV:	30 godzin, egzamin, 18 ECTS

Prowadzący zajęcia	dr hab. Mikołaj Zgólka
Cele i założenia przedmiotu	Podstawowym i nadrzędnym celem nauki przedmiotu jest rozszerzanie znajomości historycznych uwarunkowań gry na instrumencie według określonych zasad. Wiedza z zakresu historycznych traktatów XVII, XVIII i XIX-wiecznych znajduje swe urzeczywistnienie w praktycznych umiejętnościach. Student świadom różnic pomiędzy tzw. tradycją wykonawczą a faktyczną praktyką historyczną poszerza swe kompetencje o repertuar z II połowy XVIII wieku oraz klasyczny i romantyczny. Następuje bezpośrednie nawiązanie do głównej intencji kompozytora i dogłębne zrozumienie istoty opracowywanego repertuaru. Wykorzystane instrumentarium historyczne ma dać możliwość studiującemu jak najwierniejsze oddanie oryginalnego brzmienia instrumentu. W opracowywanym programie uwzględniony zostaje również idiom wirtuozowski różnych epok.
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • Brak przeciwwskazań zdrowotnych do kontynuowania nauki gry na instrumencie, • Znajomość zasad muzyki, harmonii, kontrapunktu, • Dysponowanie adekwatnym instrumentarium historycznym, • Poszerzona wiedza muzyczna, • Podstawowa znajomość języków obcych (angielski, niemiecki), • Pozytywny wynik konkursowego egzaminu wstępnego, • Ukończone studia licencjackie w zakresie gry na skrzypcach lub altówce (historycznych lub tradycyjnych)

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

- przedstawienie ogólnego programu studiów wraz z określeniem końcowych celów i rezultatów,
- umiejętność zastosowania nowych technologii w celu prezentacji i udostępniania własnych produkcji (przesłuchania, konkursy, streamingi etc.),
- ustalenie zasad rozumienia i odczytywania XIX-wiecznych materiałów źródłowych,
- usystematyzowanie różnych rodzajów estetyki po okresie baroku,
- umiejętność posługiwania się historycznym smyczkiem zbudowanym po 1770 roku,
- rozumienie stylistyki, motywiki, specyficznych zwrotów melodycznych i harmonicznch,

Semestr II

- specyfikacja i dobór programu w zależności od stylu, epoki, kompozytora,
- umiejętność rozróżnienia stylu z okresu postbarokowego i dopasowanie technik wykonawczych
- rozwój techniki prawej ręki w odniesieniu do technik wirtuozowskich,
- zaznajomienie się z elementarną literaturą fachową adekwatną do poruszanych zagadnień,
- podstawy stylistyki muzyki skrzypcowej XIX wieku,
- zasady współdziałania z różnymi instrumentami w różnych strojach charakterystycznych dla okresu postbarokowego,

Semestr III

- sposoby interpretacji muzyki w nieopracowanych materiałach zgodnie z zasadami skrzypcowych szkół XIX wiecznych oraz ideami Konserwatorium Paryskiego,
- rozwój wirtuozerii na przykładzie solowego repertuaru opartego na kaprysach różnych autorów,
- zasady artykulacji i jej zapisu w dziełach powstałych po 1750 roku,
- rozwój biegłości w technice włoskich i francuskich wirtuozów (Locatelli, Tartini, Le Duc, Guillemain),
- idiom koncertujący w muzyce drugiej połowy XVIII wieku,
- umiejętność intawolacji, improwizacji, dyminucji oraz tworzenia własnych kadencji również w estetyce klasycyzmu,
- najbardziej złożone formy napisane na skrzypce solo J.S. Bacha,

Semestr IV

- wybór i opracowanie programu dyplomowego,
- praca nad przygotowaniem wyczerpującej pracy dyplomowej,
- umiejętność poprowadzenia szerszego zespołu instrumentalnego,
- podstawowe zagadnienia gry a vista ze szczególnym uwzględnieniem repertuaru orkiestrowego,

- kompleksowe zastosowanie różnych technik skrzypcowych w ujęciu materiału dydaktycznego pochodzącego z XX wieku (gamy, etudy, wprawki, kaprysy),

- przygotowanie do funkcjonowania w profesjonalnym świecie wykonawców muzyki dawnej,

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	HPW2_W01	gruntownie zna ogólny repertuar swojej specjalności i pokrewny oraz związane z nim historyczne praktyki wykonawcze	P7S_WG	P7U_W
	HPW2_W02	Zna i rozumie szczegółową wiedzę dotyczącą repertuaru, doboru stosownego instrumentarium historycznego w ramach wybranej specjalności oraz związanej z nią literatury specjalistycznej		
	HPW2_W03	Zna i rozumie szeroką wiedzę dotyczącą kameralnej i orkiestrowej literatury muzycznej, rozumie genezę powstawania zespołów instrumentalnych na przestrzeni poszczególnych epok		
	HPW2_W05	Zna i rozumie wiedzę dotyczącą swobodnego korzystania z różnorodnych mediów (książki, periodyki specjalistyczne, artykuły naukowe, strony www – również w językach obcych, nagrania, źródłowe materiały nutowe, nagrania archiwalne itp.) oraz umiejętność samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy dotyczącej swojej specjalności		
	HPW2_W06	Zna i rozumie szeroką wiedzę na temat kontekstu historycznego muzyki i jej związków z innymi naukami humanistycznymi tj. filologia, historia, historia sztuki,		
	HPW2_W07	posiada głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz zdolność do integrowania nabytej wiedzy		
	HPW2_W08	posiada gruntowną wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego konserwacji, napraw, strojenia, wymiany elementów eksploatacyjnych (np. wymiana stroików w instrumentach dętych, wiązanie strun i progów w instrumentach strunowych, wymiana piórek i skoczków w klawesynie)		
	HPW2_W09	poprzez indywidualną i zespołową pracę poszerza wiedzę dotyczącą sposobów improwizacji, dyminucji i intawolacji również własnych utworów,		

	HPW2_W10	Zna i rozumie zakres informacji pozwalający objąć fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz paradygmaty związane z rozwojem kultury w ogólności	P7S_WK	
U	HPW2_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych w zgodzie z historyczną praktyką wykonawczą,	P7S_UW P7S_UU	P7U_U
	HPW2_U02	Potrafi samodzielnie interpretować i wykonywać utwory muzyczne w oparciu o własne twórcze motywacje, kompetencje z zakresu wiedzy humanistycznej, historycznej, muzykologicznej oraz inspiracje na wysokim poziomie profesjonalizmu		
	HPW2_U03	w procesie realizacji własnych koncepcji artystycznych wykazuje się umiejętnością świadomego zastosowania wiedzy dotyczącej elementów dzieła muzycznego i obowiązujących wzorców formalnych przy wykorzystaniu kompetencji z zakresu wykonawstwa historycznego		
	HPW2_U04	na bazie doświadczeń związanych ze studiami pierwszego stopnia potrafi budować i pogłębiać obszerny repertuar w zakresie swojej specjalności, z możliwością specjalizowania się w wybranym obszarze stylistycznym		
	HPW2_U05	na podstawie wiedzy o stylach muzycznych, związanych z nimi historycznych praktykach wykonawczych wykazuje się umiejętnością konstruowania a także wykonywania spójnych programów koncertowych właściwych z punktu widzenia przesłanek historycznych oraz muzykologicznych		
	HPW2_U06	posiada umiejętność swobodnego kształtowania i kreowania muzyki w ramach wiedzy z zakresu historycznych praktyk wykonawczych		
	HPW2_U07	posiada umiejętność transponowania przebiegów melodyczno-harmonicznych przy zastosowaniu historycznych kluczy, dyminuowania oraz intawolowania utworów przeznaczonych na różne instrumenty i składy		
	HPW2_U08	kontynuując i rozwijając umiejętności nabyte na studiach pierwszego stopnia, poprzez indywidualną pracę utrzymuje i poszerza swoje zdolności do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych koncepcji artystycznych zgodnie z przesłankami filologicznymi i muzykologicznymi		
	HPW2_U09	posiada umiejętność szybkiego odczytania i opanowania pamięciowego utworów, ze świadomym zastosowaniem różnych typów pamięci muzycznej		
	HPW2_U10	posiada umiejętność dogłębnego rozumienia i kontrolowania struktur metrycznych zwłaszcza w aspekcie tańców historycznych oraz zagadnień dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, oddechu, struktury harmonicznego w toku pracy nad utworami		
	HPW2_U11	posiada podstawowe umiejętności obsługi sprzętu służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu		

	HPW2_U12	posiada umiejętność tworzenia rozbudowanych prezentacji w formie ustnej i pisemnej (także o charakterze multimedialnym) na tematy dotyczące zarówno własnej specjalizacji, jak i szerokiej problematyki obszaru sztuki, retoryki muzycznej, filologii; wykazuje zdolność formułowania własnych sądów i wyciągnięcia wniosków	P7S_UK	
	HPW2_U13	jest zdolny do funkcjonowania w formacjach zespołowych i posiada umiejętność współdziałania z innymi artystami oraz naukowcami w ramach różnorodnych przedsięwzięć także o charakterze multidyscyplinarnym,	P7S_UO	
	HPW2_U14	posiada umiejętność kreowania i realizowania projektów artystycznych także w powiązaniu z innymi dyscyplinami muzycznymi, naukowymi, posiada zdolność do podjęcia wiodącej roli w zespołach różnego typu,		
K	HPW2_K01	Jest gotów do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych w kontekście nauk humanistycznych; jest kompetentnym i samodzielnym artystą	P7S_KO	P7_UK
	HPW2_K02	Jest gotów do świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym również w zakresie prac badawczych, naukowych		
	HPW2_K03	Jest gotów prowadzić negocjacje i właściwie koordynować przedsięwzięcia wykonawcze, badawcze, naukowe		
	HPW2_K04	Jest gotów do inicjowania działań artystycznych, naukowych, badawczych w zakresie szeroko pojętej kultury - podejmowanie projektów o charakterze interdyscyplinarnym		
	HPW2_K05	Jest gotów do krytycznej oceny własnych działań twórczych oraz potrafi poddać ocenie przedsięwzięcia z zakresu kultury, sztuki i innych dziedzin artystycznych, badawczych, naukowych		
	HPW2_K06	Jest gotów do funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych, badawczych, naukowych i dostosowywania się do współczesnego rynku pracy		
	HPW2_K07	Jest gotów do prezentacji w przystępnej formie skomplikowanych i specjalistycznych zadań, projektów w sposób zrozumiały dla osób niemających doświadczenia w pracy nad przedsięwzięciami artystycznymi		
	HPW2_K08	Jest gotów do zaplanowania własnej ścieżki kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również informacje oraz kompetencje zdobyte w procesie ustawicznego samokształcenia		

Metody kształcenia	<p>wykład praca z tekstem i dyskusja analiza (studium) przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych wspólna z pedagogiem realizacja dzieł na zajęciach praca indywidualna prezentacja nagrań CD i DVD sesje rozwiązywania problemu współpraca przy realizacji i wykonywaniu dzieła analiza nagrań własnych kształcenie zdalne</p>
---------------------------	---

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
Metody weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin	HPW2_W01
		HPW2_U01
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	HPW2_W09
		HPW2_U02
	przesłuchanie (wykonawstwo)	HPW2_U09
		HPW2_U06
	projekt, prezentacja	HPW2_W10
		HPW2_K07
	realizacja zleconego zadania	HPW2_K01
		HPW2_U05
	Eseje	HPW2_W05
		HPW2_W02
HPW2_U12		

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	- frekwencja, - przygotowanie eseju, - przygotowanie prezentacji,
	Warunki egzaminu:	- zaliczenie przesłuchania technicznego, - prezentacja ustalonego programu artystycznego na odpowiednim poziomie,

NAKLAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	120	46
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	1380	

Literatura podstawowa

Literatura muzyczna jest wybierana spośród bogactwa skrzypcowych utworów na bieżąco, przede wszystkim napisanych w drugiej połowie XVIII wieku i w pierwszej połowie XIX, w zależności od możliwości studenta, jego predyspozycji, upodobań, cech charakteru. Prócz znajomości i umiejętności posługiwania się czterema najważniejszymi stylami – stylem włoskim, francuskim, niemieckim i mieszanym typowych dla okresu baroku – student jest zobowiązany do poznawania i rozumienia stylistyki galant, Sturm und Drang, Empfindsamkeit, stylu klasycznego i wczesnoromantycznego. Studenci są zobowiązani do przygotowania co najmniej jednego utworu solowego w semestrze i co najmniej dwóch kaprysów w roku, w formie zaliczenia.

Literatura uzupełniająca

Nikolaus Harnoncourt – Musik als Klangrede
F. Rognoni - Il vero modo di diminuire
J. Tarling – The weapons of rhetoric
F. Geminiani – The art of playing the violin,
L. Mozart – Versuch über eine gründliche Violinschule
D. Boyden - The History of Violin Playing from Its Origins to 1761
Ch. Rosen – Styl klasyczny
B. Schrammek – Die Musikwelt der Klassik
M. Corette - L'école d'Orphée
M. Zgółka – Aspekty retoryki w muzyce skrzypcowej

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

International Music Score Library Project

Oxford Music Online

www.baroquemusic.it

Gallica.fr

Zasoby udostępniane przez Bibliotekę Akademicką